

POSANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
OBRANY
ČESKÉ
REPUBLIKY

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV

Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
pan Jan Hamáček,

ministr obrany České republiky
pan Martin Stropnický

a ředitel Vojenského historického ústavu Praha
plukovník Aleš Knížek

si Vás dovolují pozvat na mezinárodní vědeckou konferenci

.....

1915 – NOVÍ NEPŘÁTELÉ, NOVÉ VÝZVY

z cyklu Vojenského historického ústavu Praha
Léta do pole okovaná 1914–1918

.....

v úterý **22. září** a ve středu **23. září 2015**
v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky
sál č. 205, 2. patro,
Sněmovní 1, Praha 1

PROGRAM KONFERENCE

úterý 22. září 2015

prezence účastníků

09:15–09:55

Slavnostní zahájení konference

10:00–10:15

- úvodní slovo ředitele Vojenského historického ústavu plukovníka Aleše Knížka
- úvodní slovo ministra obrany České republiky pana Martina Stropnického

PANEL 1

10:15–11:30

moderátor Karel Straka

- Lothar Höbelt

**Marburg – Negotin – Tarnow. Der italienische Kriegseintritt
und die militärischen Alternativen der Mittelmächte**

- Gerhard Artl

Italiens Weg in den Krieg

- Petra Svoljšak

Italian war plans and Slovenian territory: from planning to fulfilment

- Tibor Balla

**Die Teilnahme der ungarischen Truppen in der 1.–4. Isonzoschlacht
an der italienischen Front im Jahre 1915**

přestávka na kávu

11:30–11:45

PANEL 2

11:45–12:45

moderátor Jiří Rajlich

- Richard Stojar

**Balkánský gambit – válečné operace a strategické záměry válčících
stran na balkánském bojišti v roce 1915**

- Ferenc Pollmann

Genesis of the Austro-Hungarian offensive plans against Serbia in 1915

- Zdeněk Jindra

**Německý válečný cíl „Mitteleuropa“ v reakci českých a rakouských Němců,
jeho stoupenců a podporovatelů v prvním válečném roce 1914/1915**

oběd

12:45–14:00

14:00–14:10

- zdravotní představitel Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
pana Jana Hamáčka

PANEL 3

14:10–15:30

moderátor Jindřich Marek

- Jaroslav Bouček

První světová válka a historikové

- Eduard Kubů – Jiří Šouša

Rakousko-uherská válečná propaganda na poli literatury

- Thomas F. Schneider

**Literarische Mobilmachung: Die Neuorientierung der deutschen
Kriegsliteratur und Kriegsberichterstattung im Jahr 1915**

- Brigitte Stocker

**Phänomen des Gaskrieges in Kraus' zeitgenössischer Satire von 1915
bis in die 1920er Jahre**

přestávka na kávu

15:30–15:45

PANEL 4

15:45–17:00

moderátor Miloslav Čaplovič

- Jan Županič

**Poslední rytíři monarchie: vojenská šlechta Rakousko-Uherska
za první světové války**

- Václav Horčíčka

Rakousko-Uhersko a problematika tzv. ponorkové války v roce 1915

- Jan Galandauer

**Střet civilní a vojenské moci v Čechách v roce 1915 – abdikace
místodržitele Thuna**

- Jan Hájek

**První válečné půjčky a jejich upisování spořitelny českých zemí
v roce 1915**

PANEL 5

17:00–18:15

moderátor Jaroslav Láník

- Ludmila Fialová

Hlavní rysy vývoje obyvatelstva českých zemí v roce 1915

- Milena Lenderová

Děťští uprchlíci a vězněné děti

- Alena Jindrová

Nucené přesídlení Italů z rakouského Přímoří a baráková kolonie v Německém Brodě

- Jiří Klůc

Zajatecký tábor Jindřichovice 1915–1918

Číše vína pořádaná ředitelem Vojenského historického ústavu Praha plukovníkem Alešem Knížkem pro účastníky konference spojená s vernisáží putovní výstavy věnované stoletému výročí zahájení bojů na sočské frontě za účasti velvyslance Slovinské republiky v České republice J. E. Leona Marca.

Armádní muzeum Žižkov, U Památníku 2, Praha 3

19:00–21:30

středa 23. září 2015

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, sál č. 205, 2. patro,
Sněmovní 1, Praha 1

prezence účastníků

08:15–09:00

PANEL 6

09:00–11:00

moderátor Tomáš Jakl

- Lukáš Dulíček

C. a k. pěší pluk č. 18 na východní frontě v roce 1915

- Tomáš Kykal

Selhání c. k. zeměbraneckého pěšího pluku č. 8 u Sukova 20. března 1915

- Richard Lein

„Ihr habt aufgehört, Achtundzwanziger zu sein...“ Zur Auflösung und Wiederaufstellung des Prager Hausregiments im Kriegsjahr 1915

- Radim Kapavík
Působení c. a k. pěšího pluku č. 81 v Karpatech v roce 1915
- Christian E. Reiter
Der sogenannte Verrat des Infanterieregiments Nr. 36 im Gefecht bei Sieniawa am 27. Mai 1915
- František Fürbach
C. a k. pěší pluk č. 75 v letech 1915–1916
- Jiří Hutečka
Vnímání autority a morálka českých vojáků c. a k. armády, 1914–1918

přestávka na kávu
11:00–11:15

PANEL 7

11:15–12:45

moderátor Tomáš Kykal

- David Adam Ligeti
Breakthrough at Gorlice – consequences, aftermath
- Christian Stachelbeck
Die 11. bayerische Infanteriedivision in der Schlacht von Gorlice–Tarnów
- John R. Schindler
Conrad's ‚autumn swinery‘: Austria-Hungary's failed eastern offensive, 1915
- Kamil Ruszała
Living among graves, military monuments, ruins and trenches – the landscape in West Galicia in 1915
- Alexander Querengässer
„Wenn die Generale noch einmal die Kriegsschule besuchen müßten, würden sie durchfallen“ – Anachronismen, Stagnation und Innovation in der deutschen Armee 1915

oběd
12:45–13:45

PANEL 8

13:45–15:00

moderátor Jiří Plachý

- František Hanzlík
Pomoc krajanů z USA československé zahraniční akci v čele s T. G. Masarykem v průběhu roku 1915

- Ondřej Kolář – Tomáš Rusek
Tajná cesta mladého starodružiníka Emila Poskera a „velezrádná“ aféra na Orlovsku v roce 1915
- Dalibor Vácha
Jeden den Josefa Nováka, rakousko-uherského vojáka v ruském zajetí
- Karel Řeháček
Plzeňská junobrana v letech 1915–1918

PANEL 9

15:00–16:30

moderátor Ivo Pejčoch

- Václav Smrčka – Vlasta Mádlová
Válečná poranění a pražské nemocnice v roce 1915
- Peter Chorvát
Konstituovanie a prvá fáza existencie pozorovacích staníc v Uhorsku (1914–1915)
- Damjana Fortunat Černilogar
The dead are all on the same side – military cemeteries at the Soča (Isonzo) Front in the Soča Valley
- Tadej Koren
The Isonzo Front a hundred years later – the case of the Walk of Peace (Pot miru)
- Marco Mantini
Memento mori project

prestávka na kávu

16:30–16:45

PANEL 10

16:45–18:30

moderátor Jan Šach

- Pavel Filipek
České válečné hroby v zahraničí
- Zdeněk Munzar – Marek Fišer – Tomáš Kykal
Digitální studovna Ministerstva obrany ČR
- Jan Zámečník
Mapování ztrát v první světové válce ve Vojenském ústředním archivu – Vojenském historickém archivu Praha
- Jana Zaťková
Archívy Slovenskej republiky ako prameň pre výskum prvej svetovej vojny

- Jiří Zubalík – Michal Hlavica – Jan Petřík – Jakub Těsnohlídek – Martin Vojtas
Archeologický průzkum pozůstatků rakousko-uherského polního opevnění z Velikonoční bitvy v Karpatech – první výsledky
- Dominik Kurek – Kamil Karski – Tomasz Tokarczyk
Archaeological research on the remains of the First World War in Southeastern Poland (case study of forgotten gravesites in Zdziary and Kłyżów villages) – material culture, anthropological analyses and historical background.

Závěrečné shrnutí:

18:30–18:40

čtvrtek 24. září 2015

návštěva Pražského hradu

09:00–12:00

Prosíme o potvrzení účasti.

Počet míst na konferenci je omezen.

Prosíme o potvrzení Vaší účasti do 11. září 2015

na telefonním čísle +420 973 204 900,

nebo prostřednictvím e-mailové adresy: **konference@vhu.cz**

Poznámka:

- referát 15 minut
- diskuze na závěr každého panelu maximálně 15 minut

SEZNAM REFERUJÍCÍCH (v abecedním pořadí):

- Hofrat Dr. phil. Gerhard Artl (Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien)
- pplk. Tibor Balla, Ph.D. (Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest)
- PhDr. Jaroslav Bouček, CSc. (Správní archiv ministerstva zdravotnictví, Praha)
- Damjana Fortunat Černilogar, MSc. (Tolminski muzej, Tolmin)
- Mgr. et Mgr. Lukáš Dulíček (Historický C. k. řadový pěší pluk č. 18, z. s., Hradec Králové)
- Doc. RNDr. Ludmila Fialová, CSc. (Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova, Praha)
- pplk. v z. Ing. Pavel Filipek (Odbor pro válečné veterány, Ministerstvo obrany České republiky, Praha)
- Mgr. Marek Fišer (Vojenský historický ústav Praha)
- PaedDr. František Fürbach (Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec)
- doc. PhDr. Jan Galandauer, DrSc. (emeritní vědecký pracovník Vojenského historického ústavu Praha)
- PhDr. Jan Hájek, CSc. (Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova, Praha)
- prof. PhDr. František Hanzlík, CSc. (Fakulta vojenského leadershipu, Univerzita obrany, Brno)
- Mgr. Michal Hlavica (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno)
- Univ.-Prof. Dr. Lothar Höbelt (Historisch-Kulturwissenschaftliche Fakultät, Universität Wien)
- prof. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D. (Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha)
- Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D. (Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové)
- Mgr. Peter Chorvát, Ph.D. (Vojenský historický ústav, Bratislava)
- prof. PhDr. Zdeněk Jindra, CSc. (emeritní profesor Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha)
- Mgr. Alena Jindrová (Muzeum Vysočiny, Havlíčkův Brod)
- Ing. Radim Kapavík (Signum Belli 1914)
- Mgr. Kamil Karski (Wydział Socjologiczno-Historyczny, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów)
- Jiří Klůc (Gymnázium Ostrov)
- Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. (Slezské zemské muzeum, Opava)
- Mag. Tadej Koren (Fundacija Poti miru v Posočju, Kobarid)
- prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc. (Unicorn College, Praha)
- Mgr. Dominik Kurek (Wydział Socjologiczno-Historyczny, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów)
- Mgr. Tomáš Kykal (Vojenský historický ústav Praha)
- Mag. Dr. phil. Richard Lein (Fakultät für Mitteleuropäische Studien, Andrásy Universität, Budapest)
- prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice)
- Dr. David Adam Ligeti, Ph.D. (VERITAS Research Institute for History, Budapest)

- Mgr. Vlasta Mádlová (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., Praha)
- Dr. Marco Mantini (Gruppo ricerche e studi Grande guerra, Club Alpino Italiano, Società Alpina delle Giulie, Trieste)
- Mgr. Zdeněk Munzar, DiS. (Vojenský historický ústav Praha)
- Mgr. Jan Petřík (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno)
- Dr. phil. Ferenc Pollmann (Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest)
- Alexander Querengässer, M. A. (Philosophische Fakultät, Universität Potsdam)
- MMag. Dr. phil. Christian E. Reiter (Wien)
- Bc. Tomáš Rusek (Slezská univerzita v Opavě, Opava)
- Mgr. Kamil Ruszała (Wydział Historyczny, Uniwersytet Jagielloński, Kraków)
- PhDr. Karel Řeháček (Státní oblastní archiv v Plzni, Plzeň)
- John R. Schindler, Ph.D. (Newport, Rhode Island)
- Dr. habil. Thomas F. Schneider (Erich Maria Remarque-Friedenszentrum, Universität Osnabrück)
- doc. MUDr. Václav Smrčka, CSc. (1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova, Praha)
- pplk. Dr. phil. Christian Stachelbeck (Zentrum für Militärgeschichte und Sozialwissenschaften der Bundeswehr, Potsdam)
- Dr. phil. Brigitte Stocker (Philologisch-Kulturwissenschaftliche Fakultät, Universität Wien)
- Mgr. Richard Stojar, Ph.D. (Centrum bezpečnostních a vojenskostrategických studií, Univerzita obrany, Brno)
- Petra Svoljšak, Ph.D. (Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana)
- doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc. (Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha)
- Mgr. Jakub Těsnohlídek (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno)
- Mgr. Tomasz Tokarczyk (Wydział Socjologiczno-Historyczny, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów)
- PhDr. Dalibor Vácha, Ph.D. (Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)
- Bc. et Bc. Martin Vojtas (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno)
- Mgr. Jan Zámečník (Vojenský historický archiv, Praha)
- Mgr. Jana Zařková, Ph.D. (Vojenský historický ústav, Bratislava)
- Mgr. Jiří Zubalík (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno)
- prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D. (Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha)